

**ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ
І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

«Рефлексія творчості братів Чапеків українською мовою»

Спеціальність В11 (035) Філологія

Спеціалізація: : В11.038 (035.038) Слов'янські мови та літератури (переклад включно),
перша – чеська

Освітня програма: Чеська мова і література, друга іноземна мова, переклад

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	кафедра східної і слов'янської філології
Факультет	факультет східної і слов'янської філології
Викладач	Доцент Ващенко Олена Олексіївна
Статус дисципліни	дисципліна за вибором
Семестр	VI семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС, загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Мова викладання	українська / чеська
Предмет навчання (Що я вивчатиму?)	Вибіркова дисципліна аналізує переклади братів Чапеків українською мовою, визначає місце творчості чеських митців в українському й зарубіжному літературному просторі, окреслює часові та кількісні характеристики перекладів їхнього творчого доробку, визначає роль українських перекладачів і письменників у презентації творчості братів Чапеків українській аудиторії та їхній вплив на точність та художність українського перекладу.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Простежити історію появи перекладів творів братів Чапеків українською мовою, проаналізувати наукову та публістичну літературу, присвячену перекладам творів братів Чапеків.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	Очикувані результати навчання з навчальної дисципліни за вибором: ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації. ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати. ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти. ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо. ПРН 6. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності. ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів. ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності. ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності. ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють. ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності. ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання. ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології. ПРН 22. Здійснювати науковий аналіз мовного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулювати узагальнення у процесі практичної діяльності, виконуючи переклади різноманітних текстів з чеської, другої західноєвропейської мови та навпаки.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Основні завдання навчальної дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей: інтегральної компетентності (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорії та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. загальних компетентностей (ЗК): ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми

	рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні; ЗК 14. Здатність цінувати та поважати етнокультурне розмаїття та мультикультурність. фахові компетентності: ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ. ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються. ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію. ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації). ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. ФК 9. Усвідомлення зasad і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами. ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів. ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації. ФК 13. Усвідомлення мови як особливої знакової системи, її природи та функцій на фонетичному, лексичному та граматичному рівнях мови; уявлення про генетичну і структурну типологію мов світу.
Види занять і їхній розподіл за годинами	Лекції – 14 годин / Практичні заняття – 16 годин
Тематика навчальної дисципліни	Тема 1. Початок літературної діяльності К. Чапека Тема 2. Пік літературної діяльності Тема 3. Проза К. Чапека Тема 4. Драматургія К. Чапека Тема 5. Подорожні записи К. Чапека Тема 6. Переклади творів К. Чапека українською мовою
Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)	- Методи семестрового контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює 50. - Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практично занять оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проектів для самостійного опрацювання. - Застосовуються такі методи контролю: – методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом, підготовлене доповідь, коротке повідомлення; – методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання. - Методи проміжного контролю – відбуваються у березні, коли викладач вираховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа. - Модульна контрольна робота – максимум 50 балів за всю МКР, якщо передбачено підсумковий контроль у формі заліку. МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри. - Методи підсумкового контролю – залік. - Особливості організації навчального процесу, оцінювання всіх видів роботи, проведення МКР, семестрового, проміжного і підсумкового семестрового контролю за дистанційною формою навчання регламентується положенням про Порядок проведення семестрового контролю в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій з усіх навчальних дисциплін .
Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)	Успішне опанування дисциплін «Історія чеської мови»
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	- SLOMEK, J. (2020) Prahou bratří Čapků. Praha: Academia. - BAUER, Z. (2009) "Vojáku Vladimíre--" : Karel Čapek, Jindřich Groag a odpírači vojenské služby z důvodu svědomí : vzájemná komunikace mezi K. Čapkem, J. Groagem a V. Rajdou s úvodním komentářem vydavatele. Praha: Zdeněk Bauer - Čeští spisovatelé 20. Století (1985) Praha: Československý spisovatel. - Čeští spisovatelé literatury pro děti a mládež (1985) / redakce Otakar Chaloupka. Praha: Albatros. - ČAPEK, K. (1968) Divadelníkem proti své vůli : Recenze, stati, kresby, fotografie. Praha: Orbis. - Dějiny české literatury. IV. Literatura od konce 19. století do roku 1945 (1995) / hlavní

	redaktor Jan Mukařovský. 1. vyd. Praha: Victoria Publishing. 7. FORST, V. a kol. (1985) Lexikon české literatury : osobnosti, díla, instituce. 1. A–G. Praha: Academia. 8. HART, G. a kol. (1923) Městské divadlo na Král.Vinohradech, Ročenka "Kruhu solistů" 1924. Praha: Městské divadlo na Král.Vinohradech. 9. Kdo byl kdo v našich dějinách ve 20. století. I., A–M (1998) / Milan Churaň a kol.. 2. vyd. Praha: Libri. 10. KOSATÍK, P. (2010) Čeští demokraté : 50 nejvýznamnějších osobností veřejného života. Praha: Mladá fronta. 11. MED, J. (2010) Literární život ve stínu Mnichova (1938–1939). Praha: Academia. 12. MÜLLER, Vl. a kol. (1958) Padesát let Městských divadel pražských 1907–1957. Praha: Ústřední národní výbor hl. m. Prahy. 13. PRECLÍK, V. (2019) Masaryk a legie, vydalo nakladatelství Paris Karviná ve spolupráci s Masarykovým demokratickým hnutím. 14. SÍLOVÁ, Z. a kol. (2007) Divadlo na Vinohradech 1907–2007, Vinohradský ansáml. Praha: Divadlo na Vinohradech. 15. TOMEŠ, J. a kol. (1999) Český biografický slovník XX. století : I. díl : A–J. Praha ; Litomyšl: Paseka; Petr Meissner. 16. VOŠAHLÍKOVÁ, P. a kol. (2008) Biografický slovník českých zemí : 10. sešit : Č–Čerma. Praha: Libri. 17. ŽÁK, J. (2007) Divadlo na Vinohradech 1907–2007, Vinohradský příběh. Praha: Divadlo na Vinohradech. 18. MOCNÁ, D. a al. (2004) Encyklopédie literárních žánrů. Praha : Paseka
Форми і способи поточного та семестрового контролю	Семестрове оцінювання: аудиторна робота, самостійна робота, МКР. Підсумкове оцінювання: залишок. Умови допуску до залику: наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.

Затверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології

Завідувач кафедри

проф. Валігуро О.Р.

Перезатверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол #15 від 15 квітня 2025 року.

Завідувач кафедри

проф. Валігуро О.Р.